

مسیرهای دستیابی به شبکه‌ها، انجمن‌ها و منابع علمی روان‌شناختی

Websites for psychological research

ProQuest

<https://www.proquest.com>

پروکوئست

پروکوئست مؤسسه‌ای بین‌المللی در زمینه تأمین نیازهای اطلاعاتی میلیون‌ها پژوهشگر است. این مؤسسه در سال ۱۹۳۸ تأسیس شد و مقر آن در شهر آن آربر (Ann Arbor) میشیگان آمریکا قرار دارد. پایگاه اطلاعاتی پروکوئست، فعالیت خود را با ایجاد قابلیت جست‌وجو برای پژوهشگران در رساله‌های دکتری آغاز کرد و در ادامه، زمینه‌های فعالیت و منابع اطلاعاتی خود را به‌منظور برطرف ساختن نیاز پژوهشگران، گسترش داد.

در این بانک اطلاعاتی، میلیون‌ها منابع اطلاعاتی در شاخه‌های مختلف از جمله هنر، تجارت، بهداشت و پزشکی، تاریخ، زبان و ادبیات، علوم و فناوری، و علوم اجتماعی موجود است. همچنین پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دکتری موجود در آن، منابعی سودمند برای پژوهشگرانی است که در مراحل مختلف پژوهش قرار دارند. افزون بر موارد نام‌برده شده، مجله‌های علمی، فایل‌های صوتی و تصویری، گزارش‌های سالیانه، کتاب‌ها، روزنامه‌ها، اسناد و مدارک دولتی، و نقشه‌ها نیز به‌صورت فایل‌های پی‌دی‌اف، شکل‌ها، جدول‌ها، نمودارها، تصویرها و سایر داده‌های بصری در دسترس اعضای این پایگاه قرار گرفته است. این گستردگی و تنوع در منابع، توجه بسیاری از پژوهشگران برای استفاده از چنین پایگاهی را به خود جلب کرده است.

اگرچه استفاده از منابع اطلاعاتی پروکوئست به‌صورت رایگان در دسترس نیست، عضویت در این سایت رایگان است و پژوهشگران با عضویت در آن می‌توانند ضمن به اشتراک گذاشتن پژوهش‌های خود با دیگران، به جست‌وجو و ذخیره پژوهش‌های مرتبط با زمینه کاری خود پردازند.

از مزیت‌های این سایت در مقایسه با نمونه‌های مشابه دیگر، امکان استفاده از بخش آموزش سایت به‌منظور سهولت در جست‌وجو و استفاده از منابع است. همچنین، داشتن واژه‌نامه تخصصی برای آشنایی کاربران با مفاهیم دقیق بخش‌های مختلف سایت از ویژگی‌های دیگر این پایگاه است. برای مثال پژوهشگری که با عنوان مجله‌های تجاری برخورد می‌کند، با جست‌وجو در قسمت واژه‌نامه و آشنایی با مفهوم این قسمت از سایت، امکان استفاده دقیق‌تر از این مفهوم را پیدا می‌کند. مزیت دیگر این سایت، ایجاد کلید میانبر برای دسترسی سریع‌تر و آسان‌تر به اطلاعات موجود است که جست‌وجوی درست‌تر، صرف زمان کمتر و رسیدن به نتایج دقیق‌تر را برای پژوهشگر به‌همراه دارد. همچنین، پشتیبانی سایت از بیشتر زبان‌های جهان، امکان جست‌وجو به زبان‌های مختلف را فراهم کرده است. از آنجا که زبان انگلیسی، زبان رایج در پژوهش‌های علمی جهان است، بیشتر اطلاعات این سایت نیز به این زبان در دسترس است. با وجود این، منابع بسیاری به زبان‌های دیگر مانند چینی، ژاپنی، اسپانیایی، یونانی و ... در این پایگاه موجود است.

بخش جست‌وجو در سایت به دو قسمت ساده و پیشرفته تقسیم می‌شود. در قسمت جست‌وجوی پیشرفته، امکان محدودسازی نتایج برای پژوهشگر فراهم شده است. این محدودسازی شامل جست‌وجو در فایل‌ها به زبان خاص یا فرمت ویژه‌ای مانند تصویری یا نوشتاری یا جست‌وجو در محدوده زمانی خاص است. پس از جست‌وجوی کلیدواژه، پژوهشگر با صفحه‌ای مواجه می‌شود که منابع اطلاعاتی به‌صورت خلاصه یا متن کامل در آن قرار دارد.

در این سایت، بیش از صد هزار عنوان پایان‌نامه کامل در زمینه‌های مختلف همچون روان‌شناسی در دسترس پژوهشگران قرار دارد که امکان جست‌وجوی در منابع مختلف را فراهم کرده است. این در حالی است که پایگاه دیگری با این حجم و تعداد متن کامل پایان‌نامه برای استفاده موجود نیست. همچنین، این سایت دارای میلیون‌ها مقاله علمی از هزاران مجله مختلف است که در کنار پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها، منابع علمی و پژوهشی گسترده‌ای را در اختیار پژوهشگران قرار می‌دهد.

محمد دربان

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب